

J. MARIS. JAAGPAD 1894. (CAT. NO. 1519S).

deze kundige teekening en kernvolle schilderwijze is die van edele beschaafdheid. Bij het eerste heeft het gedistingeerde meisjeskind een gevoelig doorwrocht landschapje tot omgeving, dat in den achtergrond nog even herinnert aan de traditioneele doorkijkjes in de binnenhuizen van Van Hove of Stroebel.

„Wakensmoede” is zeer zeker nog belangrijker, heeft zelfs zulke voldongen kwaliteiten, dat het ook tusschen de latere werken van Maris als een parel blijft uitschijnen. 't Is waar, dat de scèneering hier een wat te gewichtige factor was tot het verkregen effect; niet ontveinsd hoeft te worden een zekere opzettelijkheid in de compositie en dat de toedracht van het geval, de schilderachtige werking van het geheel, aan conventionele strekkingen nog gebonden bleef. Maar van een theatrale vertooning in bonten dos, als bij andere gelijke tafereelen uit dien tijd, kan hier in de verste verte geen sprake zijn. Het naturalisme had nog niet de scherpe kanten van de werkelijkheid voor de wereld ontbloot, en waar zoovelen het leven meenden te verheerlijken in kwetterende rijmelarij, werd hier toch reeds een poëem ge-

geven op een levensgebeurtelijkheid. Distinctie en smaak deed het banale van voorstelling door strengheid van voordracht en adel van houding vervangen. Vooral de partij van het slapende kind in de wieg is geheel vrij van dat receptmatige in kleur, als in toepassing werd gebracht bij een dergelijke lichtconcentratie. De voorname bekwaamheid van Maris toont zich hier in een gewetensvolle uitvoering en delicaat toetsende schilderwijze. Het is als een dauw van stil schijnend licht over de luchte broosheid van nuanceeringen in gedempt wit, met even daarin het druppelen van zachte glimlichten der kralen om het halsje van het kind, wiens sluimerhoofdje tusschen het blanke linnen in rozigen schijn uitfleurt.

Een ander schilderijtje uit denzelfden tijdkring, dat de heer Drucker ook eens in bruikleen had afgestaan en daarna weer terug genomen, „Jonge Moeder”, is bescheidener wel van conceptie, maar doet om den voornamen eenvoud en devoten waarheidszin nog duidelijker uitkomen, dat Maris tegenover de toen heerschende begrippen van het schilderij-schoon en de gewichtigheid van het onderwerp.